

W stronę wykonawcy

O Powiatowym Ośrodku Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Wejherowie, który w ubiegłorocznym w plebiscybie GEODETY i Ricoh Polska na najlepszy PODGiK zajął drugą lokatę, rozmawiamy z geodetą powiatowym JANUSZEM WENTĄ

ANNA WARDZIAK: Dlaczego pana zdaniem wejherowski ośrodek został tak wysoko oceniony w naszym plebiscybie?

JANUSZ WENTA: Myślę, że zdecydowało o tym kilka rozwiązań organizacyjnych usprawniających pracę Wydziału Geodezji. Skutkuje to krótkim czasem obsługi interesantów oraz minimalizacją liczby wizyt w urzędzie. Ośrodek zorientowany jest na jakość obsługi zgłoszeń prac geodezyjnych. Zdecydowaliśmy się przede wszystkim na rozdzielenie obsługi wykonawców prac geodezyjnych od pozostałych podmiotów. Ponadto zgłaszanie prac i wydawanie materiałów odbywa się przez internet. Przyjmowanie zgłoszeń prac geodezyjnych jest automatyczne, bez jakichkolwiek czynności ośrodka (rejestracja zgłoszenia wraz z załączkami), podobnie jak udostępnianie materiałów zasobu.

Kiedy uruchomiłście możliwość zgłaszania robót przez internet?

Pierwsze zgłoszenie drogą internetową wpłynęło 12 marca 2008 roku. W kolejnych latach ich liczba sukcesywnie wzrasta. Rośnie też ich udział w stosunku do wszystkich zgłoszonych prac (w roku 2013 ok. 65%). Do pełni szczęścia jednak jeszcze trochę brakuje [szczegóły w tab. poniżej – red.].

Po zgłoszeniu pracy geodeta automatycznie otrzymuje z ośrodka: kopię mapy zasadniczej i ewidencyjnej, dane dotyczące osnów, dane ewidencyjne (dla tzw. prac prawnych) oraz te operaty, które zostały z informatyzowane w zakresie właściwym dla danego zgłoszenia.

Zapewniamy też kompleksową obsługę informacyjną wykonawcy prac geodezyjnych.

Co to znaczy?

Podstawowym narzędziem komunikacji z wykonawcami jest poczta elektroniczna. Ośrodek z własnej inicjatywy, w tzw. sposób proaktywny, przesyła im wszelkie istotne informacje. Wykonawcy prac geodezyjnych nie muszą więc dzwonić ani dopytywać się o stan sprawy, gdyż niezwłocznie po zmianie tego stanu dotrze do nich odpowiednia informacja.

Na przykład powiadamiamy geodetę o zakończeniu działań innych podmiotów na danym obszarze (tzw. prace kolizyjne). Informujemy o wysokości naliczonej opłaty, a także o ewentualnych usterkach operatu, dzięki czemu wykonawca może przygotować się do usunięcia ich w ośrodku na oczekaniu. Tą drogą dajemy też znać o przyjęciu operatu do zasobu, a zatem geodeta wie, kiedy może podjąć dalsze czynności związane z zakończeniem pracy. Dzięki sygnałowi od nas o aktualizacji operatu ewidencyjnego (dla prac, w wyniku których dane ewidencyjne ulegają zmianie) wie też, kiedy poinformować zleceniodawcę o możliwości pozyskania dokumentów z ewidencji gruntów i budynków. Przekazujemy wreszcie informację o przekroczeniu zadeklarowanego w zgłoszeniu terminu złożenia operatu. To sprawia, że wykonawca może podjąć działania na rzecz zmiany terminu bądź anulowania zgłoszenia.

W trakcie wykonywania prac wszelkie niezbędne uzgodnienia (rezerwacja numerów nowych punktów granicznych, rezerwacja numerów działek, przekazywanie dodatkowych dokumentów czy np. współrzędnych punktów) wykonywane są także z wykorzystaniem poczty elektronicznej.

Podobno przy rejestracji budynków i lokali wykonawcy prac geodezyjnych nie są obarczani obowiązkiem dostarczenia informacji innych niż położenie i powierzchnia zabudowy.

Rzeczywiście, wykorzystanie zapisu art. 22 ustawy *Prawo geodezyjne*

PODGiK w Wejherowie

Przed 1999 rokiem na terenie obecnego powiatu funkcjonowały dwie filie WODGiK prowadzone przez wojewodę gdańskiego (w Wejherowie i w Rumii). ZUD funkcjonował na poziomie województwa, a ewidencję gruntów prowadzili kierownicy urzędów rejonowych. Na mocy przepisów reformujących administrację publiczną zadania te od 1 stycznia 1999 roku powierzono powiatom i dla ich prowadzenia w Starostwie Powiatowym w Wejherowie utworzono Wydział Geodezji, a w nim 3 referaty: PODGiK, ZUD i EG. Obecnie w PODGiK pracuje 14 osób. Głównym zadaniem ośrodka jest: obsługa wykonawców prac geodezyjnych, prowadzenie zasobu (z wyłączeniem operatu ewidencyjnego), sprzedaż map oraz bieżąca aktualizacja numerycznej mapy zasadniczej.

i kartograficzne jest kolejnym usprawnieniem pracy ośrodka. W ramach tego rozwiązania informacje dotyczące budynku oraz informacje o lokalach (w tym o powierzchni użytkowej) pozyskiwane są od właściciela oraz – za jego pośrednictwem – od osoby z uprawnieniami budowlanymi. Wyjątkiem są dane dotyczące: kategorii budowy oraz liczby budynków (pozyskiwane z Wydziału Budownictwa w starostwie), numeru ewidencyjnego budynku (z Wydziału Geodezji w starostwie), a także roku zakończenia budowy (z nadzoru budowlanego).

Dzięki zastosowaniu tego rozwiązania mamy możliwość wydawania zaświadczeń z ewidencji budynków, które mogą być użyte w postępowaniach cywilnych, administracyjnych i sądowych, a przede wszystkim mogą być opatrzone klauzulą umożliwiającą użycie ich do wpisów w księgach wieczystych. Zaświadczenia tego rodzaju są wydawane z ewidencji „od ręki” w postaci wydruku z odpowiedniego rejestru, bez konieczności wykonywania jakichkolwiek dodatko-

Zgłoszenia robót w PODGiK

Rok	Łącznie	Przez internet	Udział zgłoszeń internetowych [%]
2008	7178	1286	18
2009	6731	2671	40
2010	6716	3307	49
2011	6797	3688	54
2012	6573	3809	58
2013	6270	4154	66

wych czynności sprawdzających. Jest to niezwykle korzystne w budownictwie wielomieszaniowym.

Długa jest ta lista uprawnień.

Ale to jeszcze nie koniec. Do innych tego typu rozwiązań zaliczyłbym też to, że prawa własności rejestrowane są w momencie pozyskania informacji o wpisie w księgach wieczystych, co pozwala na utrzymanie wysokiego poziomu zgodności wpisów w KW i EGiB. Poza tym dane ewidencyjne udostępniane są elektronicznie takim instytucjom, jak: sądy, gminy czy nadzór budowlany, a informacja o numerach ksiąg wieczystych – wszystkim podmiotom (płatność elektroniczna). Prowadzona jest ponadto kontrola terenowa w celu wykrywania nieprawidłowości, głównie w pracach dotyczących ustalania granic.

Chciałbym jeszcze dodać, że o mocnych stronach ośrodka decyduje organizacja pracy Wydziału (oparta na księdze procesów), a także wykwalifikowany, ukierunkowany na obsługę interesantów personel oraz stosunkowo wysoka jakość danych zasobu.

Czy jest jednak coś, co chcielibyście poprawić, zmienić?

Naszą słabą stroną są niezinformatyzowane dokumenty zasobu, ale także niskie wynagrodzenia. Na przykład magister inżynier z uprawnieniami w dziedzinie geodezji i kartografii z zakresu 1 i 2 zarabia zaledwie około 2,9 tys. zł brutto ze wszystkimi składowymi.

Jakie oprogramowanie obsługuje zasób?

Mapę numeryczną obsługuje rozwiązanie Geo-Map stołecznej firmy Geo-System, za pomocą którego realizowane jest również internetowe zgłaszanie prac. Z kolei obsługa PODGIK odbywa się z wykorzystaniem systemu Ośrodek – rozwiązania katowickiego Geobidu.

Czy dla całego powiatu prowadzona jest numeryczna mapa zasadnicza?

Tak, urząd od początku 2007 r. prowadzi mapę w układzie 2000, w postaci hybrydowej (raster + nowa treść w postaci wektorowej, obiektowej). W postaci wektorowej jest cała mapa ewidencyjna oraz treść wszystkich zmian wynikających z bieżącej aktualizacji mapy zasadniczej.

Co dzieje się z nowymi danymi dostarczonymi przez geodetów?

Aktualizacja prowadzona jest w trybie wsadowym na podstawie plików zmian sporządzanych przez wykonawcę prac lub przez urzędników (przy wykorzystaniu pliku ze współrzędnymi).

Czego brakuje do pełnej informatyzacji zasobu?

W ramach projektu realizowanego w woj. pomorskim w latach 2008-10, finansowanego z Norweskiego Mechanizmu Finansowego, zinformatyzowano jedynie ok. 20% operatów z asortymentu E (podziały, rozgraniczenia, wznowienia). Operaty te udostępniane są poprzez stosowane w ośrodku oprogramowanie

Geo-Map w trakcie obsługi zgłoszenia pracy geodezyjnej. Do pełnej informatyzacji zasobów archiwalnych brakuje środków finansowych, aktualnie zaś za priorytetowe uznaje się modernizację EGiB oraz zakładanie baz danych BDOT500 i GESUT.

Dobrym rozwiązaniem jest uruchomienie bieżącej informatyzacji materiałów przekazywanych do zasobu (dziennie 20-30 operatów). Niestety, pomimo ukazania się nowego rozporządzenia wciąż brakuje standardów czy choćby wytycznych w tym zakresie. Służba geodezyjna prowadząca jeden z największych zasobów informacyjnych państwa jest pod tym względem zapóźniona. Dla porównania weźmy chociażby dorobek Narodowego Instytutu Audiowizualnego.

Ile przeciętnie trwa procedura przyjęcia pracy do zasobu?

Staramy się przestrzegać terminu 4-7 dni. Na bieżąco prowadzimy analizę statystyk dotyczących czasu przyjmowania operatów do zasobu. W przypadku jego wydłużenia podejmujemy działania interwencyjne.

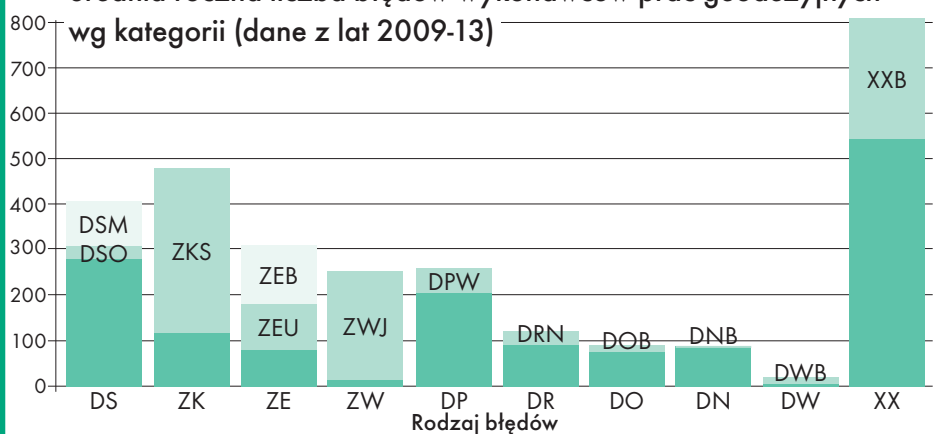
Ile zgłoszeń prac geodezyjnych rocznie obsługuje ośrodek?

Około 6600.

Jaka część operatów przekazywanych do zasobu zawiera usterki i jakie są najczęstsze błędy wykonawców?

Blisko 37% zwracanych jest do poprawy (średnia z 5 lat). Błędy można pogrupować w pięć kategorii: szkice (14%),

Średnia roczna liczba błędów wykonawców prac geodezyjnych wg kategorii (dane z lat 2009-13)

Kategoryzacja błędów wykonawców prac geodezyjnych

Nazwa kategorii/podkategorii (kod)	Opis
Szkice (DS)	Błąd w szkicu
•osnowy (DSO)	•dotyczący osnowy pomiarowej
•miary kontrolne (DSM)	•dotyczący miar kontrolnych
Pliki komputerowe (ZK)	Błędy w dostarczonym pliku komputerowym
•kody, symbole, opisy (ZKS)	•niepoprawne bądź niepoprawnie wniesione kody, symbole, opisy
Dokumenty dla EG (ZE)	Błędy w dokumentach dla EGiB
•brak dokumentów (ZEB)	•brak dokumentu dla EGiB
•użytki (ZEU)	•błąd dotyczący użytków gruntowych
Wnioski o przyjęcie operatu (ZW)	Błędy we wniosku o przyjęcie operatu do zasobu
•jednostki (ZWJ)	•błędne jednostki we wniosku
Pomiary (DP)	Brak pomiaru, brak pomiaru kontrolnego, brak dokumentacji pomiaru, nieprawidłowa osnowa pomiarowa, nieprawidłowy sposób pomiaru
•pomiary wysokościowe (DPW)	•błędy pomiaru wysokościowego, brak kontroli pomiaru wysokościowego
Protokoły graniczne (DR)	Błąd w protokole
•nieobecność stron (DRN)	•brak bądź błędne zapisy dotyczące nieobecności stron na gruncie
Obliczenia (DO)	Błąd w obliczeniach, wątpliwy wynik obliczeń
•brak obliczeń (DOB)	•brak obliczeń
Notatniki (DN)	Błąd w notatniku zmian
•brak notatników (DNB)	•brak notatnika zmian
Wykaz współrzędnych (DW)	Błąd w wykazie współrzędnych
•brak wykazów (DWB)	•brak wykazu współrzędnych
Pozostałe błędy (XX)	Wystąpienie błędu, niedającego się zakwalifikować do wyżej wymienionych kategorii
•brak dokumentów (XXB)	•brak innego dokumentu (niedającego się zakwalifikować do ww. kategorii)

pliki komputerowe (17%), dokumenty dla EGiB (11%), wnioski (9%) oraz błędy dotyczące pomiarów (9%) [szczegóły w tabeli i na wykresie powyżej – red.]. Do głównych ich przyczyn należy zaliczyć: nieprawidłową analizę materiałów udostępnionych do zgłoszenia, brak należytej staranności przy odszukiwaniu istniejących znaków granicznych, brak

umiejętności porównywania danych pomiarowych zebranych w różnych układach odniesienia, brak umiejętności negocjacji z właścicielami gruntów, a także realizacja pomiarów powykonawczych uzbrojenia nie w wykopie, ale dopiero po zasypaniu przewodów.

Jakie są roczne wpływy z tytułu udostępnienia zasobu?

Łączne wpływy z opłat naliczanych na podstawie ustawy *Prawo geodezyjne i kartograficzne* wyniosły w 2013 roku 1,182 mln zł (w 2012 r.: 1,254 mln zł), przy czym suma opłat uiszczonych przez geodetów to 405 tys. zł (34% ogółu wpływów). Największy udział we wpływach (39%) mają opłaty z tytułu prowadzenia ewidencji gruntów i budynków. Poza tym 14% to wpływy z tytułu uzgadniania dokumentacji projektowej, a 13% – ze sprzedaży map. Od 2009 r. (1,541 mln zł) notujemy systematyczny spadek przychodów.

Jak wygląda kwestia przekazywania danych innym instytucjom? Jakich działań ze strony GUGiK oczekivalibycie w zakresie prawnym czy wsparcia technicznego?

Dane ewidencji gruntów i budynków są przekazywane do WiNGiK, zgodnie z zapisem § 53 ust. 2 rozporządzenia *ws. ewidencji gruntów i budynków*. Nie widzę żadnych technicznych przeszkód dotyczących przekazywania danych innym instytucjom, pod warunkiem że będą one miały prawo uzyskania tych danych. Za prawidłowy format wydawanych danych (zgodny z przepisami prawa) odpowiada firma – producent oprogramowania. Jako naczelnik Wydziału Geodezji (z zawodu geodeta) nie mam zatem oczekiwać co do prawnych czy technicznych rozwiązań dotyczących formatów danych, a także modeli pojęciowych dotyczących organizacji baz danych.

8 stycznia weszło w życie rozporządzenie ministra administracji i cyfryzacji z 5 września 2013 r. w sprawie organizacji i trybu prowadzenia państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego. Jak dziś je oceniacie?

Przepisy wymagają zmiany organizacji gromadzenia olbrzymiego zbioru dokumentów, wymuszają wprowadzenie nowych oznaczeń materiałów zasobu, likwidują podział na grupy asortymentowe, nakazują zamknięcie dotychczasowych ewidencji. Tak szeroki zakres zmian skazuje powiaty na niepotrzebne koszty i zamieszanie.

Podkreślić też należy, że zbiór operatów dotyczących granic, powszechnie uważany za jeden z najważniejszych zbiorów państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego (ok. 20% liczby wszystkich operatów przekazywanych obecnie do PZGiK), zostanie „rozrzucony” pośród ogromu operatów mniej istotnych. Jego wyodrębnienie po reorganizacji zasobu będzie praktycznie niemożliwe. Moim zdaniem jest to poważny błąd.

Rozmawiała Anna Wardziak